

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет початкової, технологічної та професійної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»
Протокол № 5
від «25» березня 2020 р.
Голова Приймальної комісії

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою факультету
початкової, технологічної та
професійної освіти
Протокол № 6
від «12» лютого 2020 р.

_____ Омельченко С. О.

М.П.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для вступників на денну (заочну) форму навчання
**ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОЇ, ТЕХНОЛОГІЧНОЇ
ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
для здобуття магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта

Слов'янськ – 2020

Укладачі програми:

І. А. Хижняк – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і практики початкової освіти, декан факультету початкової, технологічної та професійної освіти.

І. Л. Вікторенко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики початкової освіти.

Н. М. Ляшова – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики початкової освіти.

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма має на меті зорієнтувати абітурієнтів у структурі та змісті фахових методик початкової освіти («Методика навчання освітньої галузі «Математика», «Методика навчання української мови», «Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство») для складання вступних іспитів на базі здобутого рівня вищої освіти бакалавр, дати методичні рекомендації щодо вивчення важливих тем дисциплін, використання літературних джерел, допомогти у підготовці до екзамену. Програма містить перелік важливих тем із зазначених вище предметів, їх зміст, список основної та додаткової літератури.

Перелік дисциплін, із яких формується **програма** фахового вступного випробування, визначається галузевим стандартом і навчальним планом спеціальності 013 Початкова освіта.

4. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі тесту, який об'єднує такі навчальні дисципліни: «Методика навчання освітньої галузі «Математика», «Методика навчання української мови», «Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство». Вступне фахове випробування містить комплекс тестових завдань, які дозволяють виявити рівень підготовки, рівень володіння професійними знаннями та вміннями для виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-кваліфікаційній характеристиці ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 013 Початкова освіта.

5. СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК БІЛЕТА

Білет вміщує 25 тестів із методик початкової освіти.

Зразок білета

Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» Факультет початкової, технологічної та професійної освіти БІЛЕТ № 1 ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	
для здобуття рівня	<u>магістра</u>
за спеціальністю	<u>013 Початкова освіта</u>
<p>1. Предметний урок – форма організації навчального процесу з природознавства, під час якого....</p> <p>а) відбувається самостійна робота безпосередньо з натуральними об'єктами природи, або моделями, аналіз, порівняння здобутих фактів, їх узагальнення і формулювання необхідних висновків;</p> <p>б) відбувається сприймання учнями об'єктів живої і неживої природи, аналіз, порівняння здобутих фактів, їх узагальнення і формулювання необхідних висновків, а також перевірка висновків доступними дослідженнями;</p> <p>в) відбувається розглядання предметів живої природи, виявлення істотних ознак, властивостей, та зв'язків;</p> <p>г) самостійна робота по вивченню властивостей неживих об'єктів природи.</p> <p style="text-align: right;">2 бали</p>	
<p>2. До методів, які забезпечують безпосереднє ознайомлення з природою належать:</p> <p>а) фенологічні спостереження, дослідницькі;</p> <p>б) розглядання предметів та бесіди про них;</p> <p>в) спостереження за наближенням грози, за веселкою, дощем, снігом;</p> <p>г) спостереження за розвитком рослин, тварин, за поступовими сезонними змінами в житті рослин, тварин.</p> <p style="text-align: right;">2 бали</p>	
<p>3. Предметом вивчення методики навчання освітньої галузі «Природознавство» є:</p> <p>а) принципи навчання школярів основам природознавства;</p> <p>б) зміст підручників з природознавства;</p> <p>в) процес навчання школярів основам природознавства;</p> <p>г) засоби навчання</p> <p style="text-align: right;">2 бали</p>	
<p>2. Уявлення – це:</p> <p>а) форма думки, яка відображає істотні ознаки і відношення предметів та явищ реального світу;</p> <p>б) вища форма психічного відображення;</p> <p>в) відображення в корі головного мозку наочних образів предметів або явищ дійсності, які раніше діяли на органи чуттів за участю мислення і пам'яті;</p> <p>г) чуттєво-наочний, узагальнений образ предметів та явищ дійсності, які раніше діяли на органи чуттів;</p> <p>д) це дії з об'єктами, відображеними в образах;</p> <p>е) процес відображення в мозку людини окремих властивостей, якостей предметів і явищ об'єктивної дійсності внаслідок їх безпосереднього впливу на органи чуттів</p> <p style="text-align: right;">2 бали</p>	
<p>3. Які елементи складають макроструктуру вступного уроку-екскурсії з</p>	

природознавства:

а) організація класу. Перевірка засвоєних знань, умінь і навичок. Постановка мети і завдань уроку. Загальна мотивація. Засвоєння нових знань, умінь і навичок. Систематизація і узагальнення засвоєних знань, умінь і навичок. Застосування засвоєних знань, умінь і навичок. Домашнє завдання. Підсумок уроку.

б) організація класу. Постановка мети і завдань уроку. Загальна мотивація. Засвоєння нових знань, умінь і навичок. Закріплення знань у ігровій формі. Підсумок уроку. Домашнє завдання.

в) організація класу. Постановка мети і завдань уроку. Загальна мотивація. Систематизація, узагальнення і застосування засвоєних знань, умінь і навичок. Домашнє завдання. Підсумок уроку

2 бали

4. Правильне судження, що відповідає терміну «позакласна робота»:

а) розроблена за спеціальною програмою, що виходить за зміст програмного матеріалу і спирається на краєзнавчий компонент програми;

б) розроблена за спеціальною програмою, що виходить за зміст програмного матеріалу, та базується на добровільних засадах;

в) проводиться з учнями, що виявляють особливий інтерес до предметів та явищ природи.

2 бали

5. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів, що відповідає різним умовам її проведення (в класі, у природі тощо) та використовується вчителем у навчально-виховній роботі – це:

а) форма навчання;

б) метод навчання;

в) принцип навчання;

г) засіб навчання

2 бали

6. Установіть послідовність між етапами формування природничих уявлень:

а) організація усвідомлення змісту уявлення;

б) організація закріплення сформованого уявлення шляхом репродуктивного відтворення його змісту без наявності об'єкта;

в) поєднання чуттєвої суті сприйнятого із словесним позначенням;

г) організація застосування сформованого уявлення при розв'язанні задач за зразком, у подібній і новій ситуації;

д) організація цілеспрямованого відчуття і сприймання ознак, властивостей природничих об'єктів, їхніх зовнішніх взаємозв'язків;

е) організація запам'ятування чуттєво-наочною образу об'єкта чи групи об'єктів (при необхідності – забезпечення повторного сприймання, як основи для запам'ятовування)

2 бали

7. Правильне судження, що відповідає визначенню спостереження як методу забезпечення наочно-чуттєвої основи знань про природу:

а) цілеспрямоване, планомірне, сприйняття об'єктів навколишньої дійсності з метою виділення суттєвих ознак предметів та явищ природи;

б) планомірне, сприйняття об'єктів навколишньої дійсності та накопичення чуттєвого досвіду;

в) розвиток спостережливості дитини, вміння аналізувати, узагальнювати та планувати певну діяльність

2 бали

8. Здобуття учнями чуттєвого досвіду як основи для оволодіння системою понять, яка буде формуватися в учнів під час вивчення окремих тем і розділу в цілому – це дидактична мета:

а) вступного уроку-екскурсії;

б) поточного уроку-екскурсії;

в) предметного уроку.

2 бали

9. У курсі методики навчання математики початкової школи формування початкових уявлень про дробі розглядаються у такій послідовності:

а) ознайомлення з частинами. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин.

б) ознайомлення з дробами та їх записом. Знаходження дроби від числа.

в) ознайомлення з частинами та їх записом. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин. Ознайомлення з дробами та їх записом. Знаходження дроби від числа.

г) ознайомлення з частинами та їх записом. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин. Ознайомлення з дробами та їх записом. Знаходження дроби від числа. Розв'язання складених задач, які включають знаходження дроби від числа.

2 бали

10. Послідовність етапів формування математичного поняття є такою:

а) словесне моделювання у вигляді правила; знакове моделювання у вигляді формули; графічне моделювання у вигляді схеми; предметні дії з реальними предметами;

б) предметні дії з реальними предметами; графічне моделювання у вигляді схеми; словесне моделювання у вигляді правила; знакове моделювання у вигляді формули;

в) предметні дії з реальними предметами; графічне моделювання у вигляді схеми; знакове моделювання у вигляді формули; словесне моделювання у вигляді правила.

2 бали

11. У відповідності з сучасною науковою концепцією початкова математична освіта є:

а) своєрідною самостійною ланкою математики;

б) частиною системи середньої математичної освіти;

в) способом введення учнів в основи математичної освіти;

г) засобами розвитку прийомів розумової діяльності.

2 бали

12. У курсі методики навчання математики початкової школи алгебраїчний матеріал розглядаються у такій послідовності:

а) числові вирази. Числові рівності, нерівності. Рівняння. Нерівності із змінною. Формування уявлень учнів про функціональну залежність.

б) числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази із змінною. Рівняння. Нерівності із змінною. Формування уявлень учнів про функціональну залежність.

в) числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази із змінною. Рівняння. Формування уявлень учнів про функціональну залежність.

г) числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази із змінною. Рівняння. Нерівності із змінною.

2 бали

13. Особливістю побудови початкового курсу математики є:

а) концентричність;

б) взаємозв'язок арифметичного матеріалу з геометричним;

в) концентричність вивчення нумерації й арифметичних дій, поєднання вивчення арифметичного матеріалу з алгебраїчним, геометричним, вивчення величин і дробів;

г) взаємозв'язок арифметичного матеріалу з геометричним та алгебраїчним.

2 бали

14. Яка мікроструктура методики опрацювання нового математичного матеріалу?

а) вивчення нового математичного матеріалу, закріплення його;

б) підготовка до вивчення нового математичного матеріалу, закріплення;

в) підготовка до вивчення нового математичного матеріалу, вивчення нового матеріалу, первинне його закріплення;

г) постановка проблемного питання, підготовка до вивчення нового математичного

матеріалу, вивчення нового матеріалу, первинне його закріплення; виконання завдань з коментуванням.

2 бали

15. Кому належать слова: «А математику ще й тому вивчати слід, що вона розум до ладу приводить»?

- а) Д. Писарєву;
- б) М. Ломоносову;
- в) П. Гур'єву;
- г) В. Латишеву.

2 бали

16. Позатабличні випадки множення і ділення натуральних чисел вивчають:

- а) перед таблицями множення і ділення;
- б) під час вивчення таблиць множення і ділення;
- в) після вивчення таблиць множення і ділення.

2 бали

17. Вправа із завданням переписати текст, вставляючи пропущені розділові знаки при однорідних членах речення є...

- а) репродуктивною, на списування, на конкретизацію;
- б) конструктивною, диктантом, на узагальнення;
- в) конструктивною, переказом, на узагальнення;
- г) творчою, на списування, на конкретизацію.

2 бали

18. Основними компонентами мети уроку є ...

- а) навчальний, розвивальний, виховний;
- б) навчальний, освітній, розвивальний;
- в) практичний, освітній, виховний;
- г) моральний, естетичний, навчальний.

2 бали

19. Різницю між словозміною і словотворенням учні усвідомлюють під час вивчення...

- а) будови слова і морфології;
- б) будови слова і словотвору;
- в) словотвору і лексикології;
- г) морфології та словотвору.

2 бали

20. Доцільно ознайомлювати школярів із ознаками системності українських фразеологізмів, що простежуються у явищах ...

- а) синонімії та антонімії;
- б) омонімії та багатозначності;
- в) антонімії та омонімії;
- г) синонімії та багатозначності.

2 бали

21. У розділі «Слово» учні зокрема ознайомлюються з...

- а) поняттями «слово», «значення слова», групами слів за значенням;
- б) морфологічною будовою слова, його змінними і незмінними частинами;
- в) прямим та різновидами переносного значення слова, омонімами, синонімами, антонімами;
- г) шарами української лексики за походженням, активністю вживання у мові, діалектними різновидами української мови.

4 бали

22. Завдання визначити у слові наголос, поділити слово на склади та

охарактеризувати кожен склад є ...

- а) повним фонетичним розбором;
- б) частковим фонетичними розбором;
- в) частковим морфологічним розбором;
- г) частковим лексичним розбором.

4 бали

23. Сформувати правильну вимову звуків, а також безпомилкову передачу на письмі звуків [г], [дж], [дз], [ф] дозволяють вправи на ...

- а) виразне читання поданих речень або текстів, спостереження за інтонаційним їх оформленням;
- б) визначення наголосу у словах;
- в) фонетичний розбір слів;
- г) літературну вимову слів і словосполучень.+

4 бали

24. Одним з найбільш поширених різновидів вправ з фонетики та орфоепії, який допомагає закріпити та узагальнити увесь теоретичний матеріал з розділу «Фонетика» є...

- а) спостереження над звуковим складом слів та їх вимовою;
- б) фонетичний розбір;
- в) диктант з фонетичним завданням;
- г) творче списування.

4 бали

25. Методом навчання мови називається...

- а) спосіб взаємопов'язаної діяльності вчителя та учнів на уроці мови з метою передачі та отримання знань, формування мовлених та мовленнєвих умінь і навичок;
- б) структурна частина уроку мови, що передбачає ряд об'єднаних в одне ціле дій учителя та учнів над мовним матеріалом;
- в) типологічна особливість уроку мови, що виявляється у застосуванні новітніх форм передачі знань, а також формування мовних та мовленнєвих умінь і навичок;
- г) структурна одиниця уроку, яка характеризується системним зв'язком теми, мети, основних етапів уроку, форм і прийомів роботи;
- д) компонент уроку мови, який передбачає передачу інформації від учителя до учнів із наступним контролем засвоєння знань.

4 бали

Разом 60 балів

Таблиця переведення у 200 бальну систему

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Голова атестаційної комісії

Хижняк І.А.

Голова приймальної комісії

Омельченко С.О.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фаховий іспит (100 – 200 балів).

Кількість тестових питань у білетах – 25, з них 20 питань оцінюються по 2 бали за кожне та 5 питань по 4 бали за кожне (тобто всього 60 балів).

Мінімальна кількість балів – 10 балів.

Переведення в 200 бальну систему здійснюється наступним чином:

Бали отримані на випробуванні	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Бал, що вноситься до відомості	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
Бали отримані на випробуванні	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
Бал, що вноситься до відомості	134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
Бали отримані на випробуванні	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Бал, що вноситься до відомості	168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

7. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВИПРОБУВАННЯ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МАТЕМАТИКА»

1. Завдання дочислового періоду навчання математики.
2. Методика вивчення основних питань нумерації чисел першого десятка. Методика ознайомлення з числом і цифрою.
3. Методика ознайомлення з діями додавання та віднімання і зв'язком між ними. Усна та письмова нумерація чисел від 11 до 20.
4. Усне додавання та віднімання двоцифрових чисел з переходом через десяток.
5. Методика роботи над засвоєнням таблиць множення і відповідних випадків ділення.
6. Усні випадки додавання та віднімання чисел в межах 1000.
7. Письмове додавання та віднімання чисел в межах 1000.
8. Множення і ділення чисел, пов'язаних з числами 1 і 0.
9. Методика вивчення властивості ділення числа на добуток.
10. Ділення з остачею
11. Письмове множення і ділення трицифрового числа на одноцифрове.
12. Методика вивчення довжини та одиниць вимірювання довжини.
13. Методика вивчення площі та одиниць вимірювання площі. Площа прямокутника.
14. Методика роботи над простими задачами на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць.
15. Методика роботи над задачами на знаходження четвертого пропорційного
16. Методика роботи над задачами на рух.
17. Формування і розвиток уявлень учнів про нерівності із змінною.
18. Формування уявлень учнів про лінії та відрізки.
19. Методика розкриття конкретного змісту дій другого ступеня.
20. Методика роботи над завданнями з логічним навантаженням.
21. Методика вивчення числа і цифри нуль.

22. Методика вивчення основних питань нумерації чисел першого десятка. Склад числа.
23. Формування уявлень учнів про круг і коло.
24. Формування уявлень учнів про кути.
25. Методика ознайомлення учнів з частинами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах : навч. посіб. 3-є вид., перероб. і доп. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2006. 336 с.
2. Богданович М. В. Методика вивчення нумерації арифметичних дій у початковій школі. Київ : Початкова школа, 1991. 206 с.
3. Богданович М. В. Методика навчання учнів розв'язувати задачі. 3-є вид. Київ : Вища школа, 1990. 181 с.
4. Богданович М. В., Будна Н. О., Лищенко Г. П. Урок математики в початковій школі: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2004. 208 с.
5. Коваль Л. В. Сучасні навчальні технології в початковій школі : навч.-метод. посіб. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. 225 с.
6. Король Я. А., Романишин І. Я. Математика. Методика роботи над текстовими задачами. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2002. 68 с.
7. Король Я. А., Романишин І. Я. Початкова школа. Методика роботи над геометричним матеріалом. 1 – 4 класи. Тернопіль: Астон, 2003. 221 с.
8. Коваль Л. В., Скворцова С. О. Методика навчання математики: теорія і практика : підручник. Харків: ЧП «Принт-Лідер», 2011. 414 с.
9. Корчевська О. П. Навчаємо математики. Методика обчислень. 1 – 4 класи. Тернопіль : Мандрівець, 2009. 156 с.
10. Корчевська О. П. Навчаємо математики. Методика роботи над задачами. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 160 с.
11. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. 1 – 4 класи. Київ : ВД «Освіта», 2011. 392 с.

12. Скворцова С. О. Методика навчання математики у першому класі : навч. посіб. та студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Одеса : Фенікс, 2011. 240 с.

13. Скворцова С. О. Методика навчання математики у другому класі: навч. посіб. для вчителів других класів та студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Одеса: Фенікс, 2011. 262 с.

«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

1. Сучасний звуковий аналітико-синтетичний метод навчання грамоти. Прийоми звукового аналізу. Прийоми звукового синтезу.
2. Основні періоди навчання грамоти. Особливості структури і методики уроків добукварного періоду навчання. Підготовка руки дитини до письма.
3. Етапи букварного періоду навчання грамоти. Структура і методика проведення уроку читання на ознайомлення з новою буквою.
4. Види робіт із письма. Структура і методика проведення уроку письма на вивчення нової букви.
5. Види читання. Методика навчання мовчазного читання. Способи читання. Основні форми роботи на уроках читання.
6. Якості читання. Напрями та методика відпрацювання кожної із них. Типи уроків класного читання. Структура і методика проведення уроку ознайомлення з новим твором.,
7. Методичні особливості опрацювання літературних творів різних жанрів.
8. Зв'язок позакласного читання з класним. Система навчання самостійного читання: етапи навчання.
9. Класифікація методів навчання мови за способом взаємодії учителя і учнів: дидактична мета, завдання, сфера використання, вимоги до застосування.
10. Тренувальні вправи як метод формування умінь і навичок школярів. Класифікація тренувальних вправ.
11. Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу. Вимоги до сучасного уроку мови.
12. Класифікаційні типи уроків мови, загальнометодичні вимоги до них. Нестандартні уроки мови.
13. Уроки розвитку зв'язного мовлення учнів. Різновиди, мета, завдання.
14. Методика формування орфографічної пильності молодших школярів.
15. Значення й роль позакласної роботи з мови в сучасній школі. Основні форми позакласної роботи з мови та методика їх проведення.

16. Методичні шляхи навчання української мови російськомовних школярів. Типи та структура уроків української мови в школах з російською мовою викладання.

17. Методика навчання морфемної будови слова в початкових класах. Значення і завдання роботи з вивчення морфемної будови слова.

18. Методика вивчення частин мови. Значення і завдання вивчення морфологічного матеріалу в початкових класах.

19. Система опрацювання основних частин мови (іменника, прикметника, дієслова): зміст і послідовність роботи по класах, формування загального поняття про виучувану частину мови, методика вивчення граматичних категорій (роду, числа, відмінка тощо).

20. Методика вивчення словотвору іменників, прикметників, дієслів.

21. Методика вивчення займенника, прислівника, числівника. Методика роботи над прийменниками, сполучниками.

22. Методика опрацювання елементів синтаксису і пунктуації. Роль і завдання вивчення елементів синтаксису в початкових класах, напрями роботи.

23. Ознайомлення молодших школярів із пунктуацією. Значення вивчення елементів пунктуації. Етапи навчання пунктуації.

24. Жанри електронних та мультимедійних видань навчально-мовного призначення. Методика їх застосування на уроках галузі «Мови і літератури».

25. Поняття «урок з мультимедійною підтримкою» Вимоги до мультимедійного супроводу уроків навчання грамоти, читання, мови, розвитку мовлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бадер В. І. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів : монографія. Київ : ІЗМН, 2000. 315 с.

2. Вашуленко М. С. Довідник молодшого школяра з української мови і мовлення. Київ : Літера ЛТД, 2010. 128 с.

3. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі : методичний посібник. Київ : Освіта, 2006. – 270с.
4. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). Київ : Райдуга, 1994. 61 с.
5. Деркач Н. Навчання грамоти : навчально-методичний посібник для студентів, учителів. Тернопіль : підручники і посібники, 2003. 112 с.
6. Іванчук М. Перші кроки в країну знань. Чернівці : Букрек, 2002. С. 12 – 46, 66 – 71.
7. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика навчання української мови : навч. посіб. для студ. педін-тів, гуманіт. ун-тів, пед. коледжів. Тернопіль : Астон, 2008. 287 с.
8. Методика навчання української мови: навч. Посібник / С. І.Дорошенко та ін. Київ : Вища шк., 1989. 423 с.
9. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2010. 364 с.
10. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Грамота, 2012. 504 с.
11. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах : пос. для вчителів. 2-е вид., доп. Київ : Магістр-S, 1997. 265 с.
12. Співаковський О. В., Петухова, Л. Є. Коткова В. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Початкова освіта». Херсон, 2011. 267 с.
13. Хорошковська О. Н. Розвиток мовлення молодших школярів. Київ, 1995. 96 с.
14. Цєпова І. В., Харченко О. Я. Розвиток навичок мовленнєвої діяльності молодших школярів: аудіювання, говоріння. Харків : Веста: Вид-во «Ранок», 2008. 176 с.

«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ПРИРОДОЗНАВСТВО»

1. Предмет і завдання методики викладання природознавства. Історія розвитку методики викладання природознавства.
2. Місце природознавства («Я і Україна») в навчальному плані початкових класів. Освітні та виховні завдання курсу. Структура програм з природничих дисциплін.
3. Основні принципи відбору і послідовності вивчення навчального матеріалу в початкових класах. Індивідуалізація в процесі навчання природознавства.
4. Знання з природознавства. Методика організації засвоєння знань. Сприймання, уявлення, поняття. Алгоритм формування природничих уявлень.
5. Поняття. Методика формування природничих понять. Покажіть розвиток окремих понять («тварини», «рослини», «вода», «ліс», «корисні копалини»), їхнє розширення, поглиблення та взаємопідпорядкування в окремих темах, розділі або курсі.
6. Методи організації процесу навчання в методиці природознавства. Розповідь та її види. Засоби активізації дітей під час слухання. Методи організації процесу навчання в методиці природознавства. Бесіда та її види.
7. Засоби наочності в процесі навчання природознавства. Загальні вимоги до методики використання засобів наочності. Натуральні засоби наочності. Методика їх використання.
8. Образотворчі засоби наочності з природознавства. Методика їх використання.
9. Мультимедійні засоби наочності з природознавства. Методика їх використання. Моделі як засоби наочності.
10. Спостереження як метод пізнання суб'єктом предметів і явищ природи і як метод навчання. Структура фенологічного спостереження. Види спостережень.

11. Дослід як метод пізнання об'єктів природи та його відмінність від інших спеціальних методів пізнання. Структура дослідження. Методика організації вчителем і виконання учнями всіх етапів дослідження. Види дослідів.
12. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи при вивченні дисциплін курсу «Природознавство». Форми і методи контролю.
13. Особливості оцінювання в першому і другому класах.
14. Матеріальна база навчання курсу «Природознавство». Клас-кабінет.
15. Матеріальна база навчання курсу «Природознавство». Організація дослідницької роботи на навчально-дослідній земельній ділянці.
16. Матеріальна база навчання курсу «Природознавство». Куток живої природи.
17. Загальна характеристика форми організації процесу навчання природознавства.
18. Урок як основна організаційна форма навчання. Функції уроку. Вимоги до сучасного уроку.
19. Методика проведення уроку засвоєння знань з природознавства.
20. Методика проведення предметного уроку з природознавства.
21. Методика проведення узагальнюючого уроку з природознавства.
22. Технологія проведення особистісно орієнтованого уроку з природознавства.
23. Урок-екскурсія. Види екскурсій. Підготовка і проведення екскурсій.
24. Комбінований урок з природознавства. Його дидактична структура та методика проведення.
25. Комбінований урок. Методика організації різних етапів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Байбара Т. М. Методика навчання природознавства в початкових класах. Київ : Веселка, 1998. 478 с.
2. Байбара Т. М., Коваль Н. С. Вибір методів вивчення нового матеріалу на уроках природознавства. *Початкова школа*. 1990. № 9. С. 35–39.

3. Байбара Т. Методика навчання природознавства в початкових класах : навчальний посібник. Київ: Веселка, 2008. 334 с.
4. Біда О. А. Природознавство і сільськогосподарська праця: Методика викладання: навч. посібник для студентів пед. ф-тів вищих навч. закладів та класоводів. Київ : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2000. 400 с.
5. Книга вчителя біології, природознавства, основ здоров'я : довідково-методичне видання / упоряд. О.Єресько, С.Яценко. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 352 с.
6. Кукалець М. Методика викладання природознавства в початковій школі : навч.-метод. Посіб. за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спец. «Початкова освіта». Львів: Новий Світ. 2000, 2013. 222 с.
7. Луцан Н. «Людина і світ» в інноваційних технологіях навчання : навч. посіб. Київ : ВД «Слово», 2012. 184 с.
8. Максимюк С. Педагогіка: навч. посіб. Київ : Кондор, 2005. 667 с.
9. Методика викладання природознавства в початковій школі : навч. посіб. / укл. Н.Луцан. Ів.-Франківськ : Прикарпатський нац. універ. ім. В.Стефаника, 2010. 204 с.
10. Мойсеюк Н. Педагогіка : навч. посіб. 5-те вид., доп. і перероб. Київ, 2007. 656 с.
11. Програми для середньої загальноосвітньої школи. 1–4 класи. Київ : «Початкова школа». 2006. 432 с.
12. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ : Абрис, 1997.
13. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах. Київ : Магістр-8, 1997. 100 с.
14. Яришева Н. Ф. Основи природознавства. Природа України : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2008. 335 с.